

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 2/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Attachment medzi otcom a dieťaťom = Father-child attachment / Zuzana Fucsková, Peter Babinčák -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 52, č. 3-4 (2018), s. 208-223.

Teoretická studie analyzuje odbornou literaturu a shrnuje výsledky výzkumů zaměřených na místo otce v kontextu tradiční teorie attachmentu. Sleduje vývoj v oblasti výzkumu, který se této problematice věnuje (výsledky výzkumů zaměřených na attachment realizovaných v 50. a 60. letech odhalily, že u 75% dětí v období 18 měsíců se objevila separační úzkost i při oddělení od otce, nejen od matky, v 70. letech výzkumy M. E. Lamba přinesly jasné důkazy o utváření attachmentu ve vztahu dítěte a otce, další výzkumy se věnovaly otci a matce jako nezávislým vztahovým osobám a hledaly odpověď na otázku, zda se liší dopad attachmentu otce a matky na vývoj dítěte). Konstatuje, že většina dosavadních zjištění je aplikovatelná na úplné rodiny, v případě neúplných nebo doplněných rodin se nedají aplikovat. V závěru naznačuje cesty, kterými by se měl ubírat další výzkum.

vztah otec-dítě ; vztah rodiče-dítě ; teorie ; analýza vědecké literatury ; výsledek výzkumu ; vztahová vazba

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472304>

2.

Autoritarismus und liberale öffentliche Bildung [Autoritarismus a liberální veřejné vzdělávání] / Jürgen Oelkers -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. 64, č. 6 (2018), s. 728-748.

Autor příspěvku připomíná, že liberální veřejné vzdělávání musí splňovat určité podmínky. Vzdělávací systémy takového typu podporují vyspělost budoucích občanů, vedou je ke svobodě projevu, pracují na základě moderních vědeckých poznatků, zajišťují pluralismus názorů a zřikají se tzv. dogmatických pravd. Jiná

situace je ve vzdělávacích systémech autokratických režimů - v současnosti jde např. o směřování k rekonfesionalizaci ve formálně sekulárních státech či o egalitární postoje pravicových populistických stran. Dokládá to řada případových studií, z nichž některé příspěvek představuje.

vzdělávání ; liberální výchova ; veřejné vzdělávání ; autoritářství ; náboženská výchova ; svoboda projevu ; věda ; znalost ; názor ; dogmatismus ; pravda ; stát ; případová studie ; politická strana ; autokratický režim ; rekonfesionalizace ; rovnostářství ; pluralismus ; populismus

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471380>

3.

„Das war nur eine Zwischenlösung zur Imam-Ausbildung“ : Bülent Uçar über das Aus der Imam-Weiterbildung in Osnabrück [Bylo to jen prozatímní řešení před vzdělávacím programem pro imámy : Bülent Uçar o dalším vzdělávání pro imámy v Osnabrücku] / Bülent Uçar ; [Autor interview] Jeannette Goddar -- ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 74, č. 10 (2018), s. 18-19.

Rozhovor s profesorem islamismu působícím na Institutu pro islámskou teologii na Univerzitě Osnabrück. V rámci Institutu se již etabloval bakalářský i magisterský program, roku 2010 byl pak zahájen pilotní projekt pro vzdělávání budoucích imámů. Uçar v rozhovoru tento pilotní projekt, který je chápán jako prozatímní krok k regulárnímu otevření pokračujícího programu pro vzdělávání imámů v Německu, hodnotí; vyjadřuje poděkování za podporu, kterou Institutu poskytuje německá vláda, a hovoří o spolupráci Institutu s Muzeem islámského umění v Berlíně. Institut věnuje značné úsilí výchově k otevřenosti a k prevenci extremismu.

islám ; interview ; univerzita ; vědec ; vědecká činnost ; teologie ; pilotní projekt ; studijní program ; vzdělávání ; bakalářské studium ; magisterské studium ; hodnocení ; podpora ; vláda ; spolupráce ; muzeum ; umění ; výchova ; prevence ; extremismus ; Universität Osnabrück. ; Museum für Islamische Kunst (Berlín, Německo) ; SRN ; Osnabrück ; Berlín (Německo) ; otevřenost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471520>

4.

Encyklopedija fizičeskoj kul'tury rebenka : dvigatel'naja aktivnost'

[Encyklopedie tělesné kultury dítěte : pohybová aktivita] / A. Ščerbak -- rus --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN
0012-561X -- Roč. 90, č. 10 (2018), s. 56-60.

Článek je věnován jednomu z cílů tělesné kultury - pohybovým aktivitám dítěte. Rozdělení denního režimu a organizované formy tělesné výchovy předškolních dětí. Normy denních pohybových aktivit dětí od tří do sedmi let. Zdůrazněna je spokojenost dětí s jejich organickou potřebou pohybu.

předškolní výchova ; předškolní věk ; tělesná výchova ; tělesná zdatnost ;
pohyb ; pohybový rozvoj ; rozvíjení schopností ; aktivita ; norma ; spokojenost ;
potřeba ; tělesná kultura

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471975>

5.

Fizičeskoje razvitije i obučenije detej vtorogo goda žizni [Tělesný rozvoj
a učení dětí ve druhém roce života] / S. Fedorova -- rus -- Obsahuje
bibliografické odkazy: 4

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN
0012-561X -- Roč. 90, č. 9 (2018), s. 54-60.

Článek informuje o základních fyziologických a morfologických aspektech tělesného vývoje dětí od jednoho roku do dvou let. Je třeba využít všechny potenciální možnosti rozvoje dětského organismu, adekvátním způsobem vzhledem k věku, což platí zejména pro tělesný rozvoj a schopnost rychle se učit. Představeny jsou způsoby pohybu dvouletého dítěte a jeho psychomotorické schopnosti. Článek obsahuje i ukázky tělesných cvičení doporučených pro děti do dvou let věku (tabulky, fotografie).

malé dítě ; batole ; pohyb ; pohybový rozvoj ; učení ; schopnost učení ; cvičení ;
tělesný vývoj ; psychomotorika ; věk 1-2

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471879>

6.

Fostering high school students' conceptual understanding and argumentation performance in science through Quality Talk discussions

[Posílení pojmového porozumění a zvládnání argumentace středoškolskými studenty v přírodovědných disciplínách pomocí diskusí Quality Talk] / P.

Karen Murphy, Jeffrey A. Greene, Elizabeth Allen, Sara Baszczewski, Amanda Swearingen, Liwei Wei, Ana M. Butler -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 102, č. 6 (November) (2018), s. 1239-1264.

V současné globální společnosti je třeba, aby její občané byli schopni přijímat i vytvářet vědecké poznání a orientovat se ve složitých problémech týkajících se vědy či souvisejících s vědou. Protože tyto schopnosti a dovednosti nám nejsou vrozené, je třeba je rozvíjet v rámci přírodovědného vzdělávání. To znamená zásadní posun v pedagogice přírodovědného vzdělávání směrem k rozvíjení schopností hlubokého pojmového porozumění, uvažování založeného na modelech a ústní i písemné argumentace. Cílem v článku prezentované americké kvaziexperimentální studie bylo prozkoumat efektivitu modelu odborného rozvoje Quality Talk Science v oblasti rozvoje diskurzivních praktik učitelů i žáků středních škol, jejich koncepčního porozumění a schopností vědecké argumentace.

porozumění ; usuzování ; argumentace ; modelová konstrukce ; přírodní vědy ; přírodovědný předmět ; cíl výuky ; rozvíjení schopností ; obsah výuky ; žák ; učitel ; střední škola ; pedagogický výzkum ; experimentální výzkum ; Spojené státy americké

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471979>

7.

Improving the preparation of novice secondary science teachers for English learners : a proof of concept study [Zlepšení přípravy budoucích

středoškolských učitelů přírodních věd na práci se žáky učícími se anglicky : studie ověřující koncepci] / Edward G. Lyon, Trish Stoddart, George C. Bunch,

Sara Tolbert, Ivan Salinas, Jorge Solis -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 102, č. 6 (November) (2018), s. 1288-1318.

Americká studie zkoumala intervence připravující budoucí učitele na práci se žáky, jejichž rodným jazykem není angličtina, v rámci 6 programů přípravy na středoškolskou výuku přírodovědných předmětů na univerzitách v Arizoně, Kalifornii a Texasu. Tým výzkumníků a pedagogů upravil strukturu souboru metod přírodovědné výuky tak, aby se vytvořil prostor pro podporu jazykového rozvoje žáků s jiným rodným jazykem a zároveň byl využitelný pro ostatní žáky. Výzkum zjišťoval, jak účastníci zmíněných programů intervenci hodnotí a kterým z metod, s nimiž se mohli v rámci programu seznámit, nejvíce věří a které implementují v praxi.

vzdělávání učitelů ; vzdělávací program ; student učitelství ; univerzita ; vyučovací metoda ; střední škola ; rozvíjení schopností ; jazyková dovednost ; výzkum ; Spojené státy americké

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471991>

8.

Individual'naja programma razvitija : FGOS DO i korrekcionnaja pomošč' detjam s osobymi nuždami [Individuální program rozvoje : federální směrnice o předškolním vzdělávání a korekční pomoc dětem se speciálními potřebami] / A Zakrepina -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 7

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 90, č. 9 (2018), s. 4-12.

Článek se zabývá jedním z důležitých problémů předškolního vzdělávání v Rusku, a to plněním federální směrnice o individuálních programech rozvoje a o korekční pomoci dětem, které mají speciální vzdělávací potřeby. Autorka rozebírá strukturní prvky a obsah individuálních programů vzhledem k charakteristice dosavadního vývoje dítěte a k jeho věku a zmiňuje dostupné způsoby jeho sociálního zařazení. Zařazeny do takovýchto programů mají být děti se speciálními vzdělávacími potřebami od dvou měsíců věku, které mají narušené psychické nebo fyzické zdraví. Příklady programů podle druhu postižení v tabulkách a schématech.

předškolní výchova ; předškolní věk ; mateřská škola ; postižený ; speciální vzdělávací potřeby ; individuální přístup ; výchovný program ; Rusko ; směrnice ; individuální výchovný plán

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471823>

9.

Inequality in Shadow Education Participation in an Egalitarian

Compulsory Education System [Nerovnost v účasti ve stínovém vzdělávání v rovnostářském systému povinného vzdělávání] / Ryoji Matsuoka -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 62, č. 4
(November) (2018), s. 565-586.

Předchozí studie hodnotící diferencované vyšší střední vzdělávání s vysokým podílem žáků pocházejících z rodin s vyšším socioekonomickým statusem a s klimatem podporujícím vysoká očekávání od žáků odhalily, že zde existuje efekt pařeníště podporujícího zapojení žáků do stínového vzdělávání (tj. podpůrných vzdělávacích aktivit mimo vlastní formální vzdělávání, např. soukromého tutoringu). Japonská studie prezentovaná v článku zkoumá, co ovlivňuje účast na stínovém vzdělávání v rovnostářském systému povinného vzdělávání (1.-9. ročník základní školy a nižší střední školy), konkrétně se zaměřuje na socioekonomický status rodin žáků 9. ročníku a jeho vliv na očekávání v oblasti studijních výsledků a na vliv lokality na tato očekávání, a dále sleduje, jak se tyto faktory odrážejí v diferenciaci účasti na stínovém vzdělávání.

žák ; nižší střední škola ; povinná školní docházka ; vyšší střední škola ;
participace ; mimoškolní vzdělávání ; tutorský systém ; socioekonomický
status ; rodina ; očekávání ; prospěch ; výzkum ; Japonsko ; ročník 9 ; stínové
vzdělávání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472187>

10.

Mit 88 Jahren ... [S 88 lety ...] / Gesa Coordes -- ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 74, č. 10 (2018), s. 16-17.

Článek představuje výsledky výzkumné studie, která se věnuje stárnutí a stáří a tomu, jak lidé svůj pokročilý věk přijímají. Cílem výzkumu gerontoložky Susanne Zankové bylo podat realistický obraz stáří. Výzkumu se zúčastnilo 1800 německých seniorů starších 80 let. Článek upozorňuje především na tzv. paradox spokojenosti - ukázalo se, že velmi staří lidé jsou nečekaně spokojení,

a to nejen se svým životem, ale i se svým zdravotním stavem. Vysvětlení spočívá ve skutečnosti, že staří lidé srovnávají svůj současný život s obdobím války a poválečnou dobou. Profesorka Zanková plánuje ve výzkumu pokračovat; článek ve stručnosti představuje její další projekt zaměřený na výzkum životní spokojenosti osob starších 80 let.

výzkum ; výsledek výzkumu ; gerontologie ; starší člověk ; stáří ; věk ; věkové zvláštnosti ; zdraví ; spokojenost ; život ; komparace ; válka ; projekt ; současnost ; Zank, Susanne ; Zank, Susanne ; SRN ; paradox ; věk 80+

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471502>

11.

Muzykal'nyj salon kak effektivnaja forma muzykal'nogo obrazovanija detej doškol'nogo vozrasta [Hudební salón jako efektivní forma hudební výchovy pro děti předškolního věku] / N. Karatajeva, I. Moskvina -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 90, č. 10 (2018), s. 51-55.

Hudba se obrací k pocitům člověka a působí na jeho duchovně-morální rozvoj, ale také stimuluje vztah člověka k tomu, co se kolem něho děje. Hudba však pomáhá pouze v případě, že se s ní umíme správně seznámit. Článek se věnuje hudební výchově předškolních dětí a přináší informace o jedné z jejich možných forem - hudebním salónu. V něm se setkávají všichni milovníci hudby - pedagogové, děti i jejich rodiče. Seznamují se s hudební kulturou a plní se podmínka nenásilného seznamování s hudbou. Školka, která tuto praxi provozuje (z města Šadrinsk) zde prezentuje i fotografie, kdy v rámci jejích hudebních salónů účinkují děti se svými rodiči (prarodiči).

předškolní výchova ; mateřská škola ; hudební výchova ; rodičovská účast ; porozumění ; hudba ; hudební gramotnost ; seznámení

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471971>

12.

Napoléon ist schuld [Na vině je Napoleon] / Annick Eimer -- ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 74, č. 11 (2018), s. 26-28.

Článek v úvodu rozebírá základní principy vysokoškolské reformy provedené Napoleonem I. Bonapartem; v souladu s ní se francouzský vysokoškolský systém Grandes écoles zaměřoval nikoliv na výzkum, ale na vzdělávání kompetentních a státu loajálních státních zaměstnanců a odborníků. Výzkum na francouzských vysokých školách zaostával i v průběhu 19. století i ve století následujícím. Změny nastávají až počátkem 21. století, kdy se na zdejších VŠ rozbíhají programy zaměřené na výzkum a inovace. Autorka článku o jednotlivých výzkumných programech na francouzských vysokých školách informuje a srovnává francouzský přístup k vysokoškolskému výzkumu s výzkumnými strategiemi německých vysokých škol.

vysoká škola ; vysokoškolské studium ; školská reforma ; historické hledisko ; výzkum ; vzdělávání ; státní služba ; zaměstnanec ; kvalifikace ; program ; inovace ; komparace ; Napoleon ; Napoleon ; Grandes écoles ; Francie ; SRN ; strategie ; století 18-21

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471555>

13.

Preprimární vzdělávání ve srovnávací analýze právních norem vybraných evropských zemí [Pre-primary education in a comparative analysis of the legal standards of selected European countries] / Magda Navrátilová -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: Pedagogické rozhledy : odborně-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 --
Roč. 27, č. 3 (2018), s. 6-8.

Autorka článku uvádí právní úpravu preprimárního vzdělávání ve vybraných zemích EU (Anglie, Francie, Rakousko a Česká republika). Cílem je na základě analýzy navrhnout úpravy, které by zkvalitnily českou právní úpravu. Analýza se týká pouze veřejného školství. Autorka uvádí, z kterých zákonů a norem dané země vychází, a co je z nich možné převzít.

předškolní výchova ; mateřská škola ; právní normy Evropské unie ; legislativa ; právo ; komparace ; analýza ; Evropská unie ; Česko ; Anglie ; Francie ; Rakousko ; právní úprava ; právní norma

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471919>

14.

Soziale Prozesse beim Lernen mit digital präsentierten Lernmaterialien

[Sociální procesy při učení s digitálně prezentovanými učebními materiály] /

Sascha Schneider, Maik Beege, Steve Nebel, Günter Daniel Rey -- ger --

Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychologie in Erziehung und Unterricht -- ISSN 0342-183X -- Roč. 65, č. 4. Quartal (2018), s. 257-274.

Výzkum digitálních učebních materiálů patřil po dlouhou dobu do oblasti kognitivně orientovaných teorií. Příspěvek hledá odpovědi na otázku, jakým způsobem zkoumat individuální přístup k digitálně prezentovaným učebním materiálům a jak působí sociální vlivy na procesy učení s digitálními materiály. Sledují se projevy žáků včetně citových reakcí (např. vyvolání sociální reakce na emocionální obrazový materiál); analyzují se reakce na sluchové i vizuální informace; výsledky výzkumu jsou důležité pro budoucí návrhy digitálních učebních médií.

sociální působení ; učení ; elektronický učební materiál ; výzkum ; teorie ; pedagogický výzkum ; poznávací proces ; proces učení ; projev ; žák ; výsledek výzkumu ; individuální přístup ; práce s informacemi ; emoce ; cit ; akustické vnímání ; vizuální vnímání ; obraz ; budoucnost ; návrh ; kognitivní teorie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472068>

15.

Unterstützung ist mehr als eine generöse Geste [Podpora je více než

velkomyslné gesto] / Susanne Baer ; [Autor interview] Hinnerk Feldwisch-

Drentrup -- ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 74, č. 9 (2018), s. 16.

Rozhovor se soudkyní Spolkového ústavního soudu a zároveň profesorkou veřejného práva a genderových studií na Humboldtově univerzitě Susanne Baerovou, jež na světovém kongresu Univerzita a budoucnost demokracie (2018) vyzvala univerzity, aby vstoupily do skutečné vědecké komunikace a výměny mezi rovnými s badateli z řad uprchlíků. Podpora ohrožených vědců má být nedílnou součástí univerzitního života. Politika rozmanitosti nemůže být jen momentálním doplňkem v období, kdy se nějaký region ve světě nachází v krizi.

Kosmopolitismus v akademickém prostředí znamená společnou a rovnou vědeckou a badatelskou práci. Podpora nesmí být jen velkorysým gestem, nýbrž seriózním závazkem. Baerová rozebírá současný postoj k uprchlické krizi ve světě - režim, který netoleruje kritickou reflexi, není podle ní partnerem pro spolupráci v oblasti vědy. Upozorňuje např. na skutečnost, že přístup Donalda Trumpa k emigrantům může být pro vědu a výzkum škodlivý.

univerzita ; kongres ; vysokoškolský pedagog ; veřejné právo ; gender ; vysokoškolské studium ; vědec ; uprchlík ; budoucnost ; demokracie ; věda ; výzkum ; interview ; podpora ; spolupráce ; emigrant ; gesto ; politika ; svět ; kritičnost ; Trump, Donald, ; Trump, Donald, ; Humboldt-Universität zu Berlin ; Německá spolková republika. ; SRN ; kosmopolitismus ; akademické prostředí ; soudce ; 2018

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471448>